

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (47)

Drafts [10]

Inbox (4)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle ▾

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori

Odgovori svima

Prosledi

Neželjeno

Zatvori

Portal i Radio 021 TESTOVI ZA ISPITIVANJE ALERGIJE TUMACENJE ep4

Aristea Stacic [aristea.stacic@021.rs]

Odgovorili ste u 21.11.2024. 11:26.

Poslato: 19. novembar 2024. 13:47

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić

Cc: krajnovic@021.rs; Zoran Strika [strika@021.rs]

Prilozi: Kosuljica radijske emisij~1.docx (18 kB)

Poštovane,

Molim Vas za odobrenje sadržaja za realizaciju ČETVRTE u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema ČETVRTE realizacije su: Testovi za ispitivanje alergije - TUMAČENJE

Sagovornik, prema dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je Doc. dr Borko Milanović, klinički alergolog i imunolog sa Instituta za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine.

Planirano je da radijsku emisiju o Testovima za ispitivanje alergije premijerno emitujemo u četvrtak, 21. novembra u 17 časova.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora biće objavljeni na Portalu 021.rs sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.

Srdačan pozdrav,

Aristea Stakić, novinarka
aristea.stacic021@021.rs
Radio 021, Portal 021.rs
Tel: 064/8195362
<http://www.021.rs/>

Tema emisije: Testovi za ispitivanje alergije -TUMAČENJE ep4

Realizatorka: Aristea Stakić, novinarka

Medij: Radio 021, portal 021.rs

Za potrebe: Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo APV

UVODNA ŠPICA (sadrži informaciju o organu koji je dodelio sredstva za realizaciju ugovorne obaveze)

OFF: Poštovani slušaoci, dobar dan.

Moje ime je Aristea Stakić.

U ovoj emisiji razgovaramo o Značaju testova za otkrivanje alergija i njihovom tumačenju za zdravlje građana.

Sagovornik Radija 021 je Docent dr Borko Milanović, klinički imunolog i alergolog iz Instituta za zaštitu dece i omladine Vojvodine.

Rastavnica

Testiranje, identifikacija i potvrda: Tri neophodna koraka za bolje lečenje alergija

OFF: Testovi za ispitivanje alergija su moćno oruđe alergologa za otkrivanje alergena koji narušavaju zdravlje i kvalitet života građana ali i za postavljanje tačne dijagnoze sa ciljem što boljeg lečenja. Sagovornik 021 objašnjava da se većina alergoloških testova sprovodi onda kada se sumnja da je određeni alergen izazivač bolesti.

Dr Milanović: "Alergotestovi mogu da se izvode na koži i iz krvi pacijenta a mi ih nazivamo "in vivo" i "in vitro" ispitivanja", kaže za 021.rs dr Borko Milanović, alergolog. "Kada ciljamo na potencijalni alergen onda ga nanosimo na površinu kože ili u kožu ili određenim antitelima u samoj krvi određujemo nivo antitela i time suštinski verifikujemo, odnosno, potvrđujemo određenu sumnju kada je u

pitanju alergen i time identifikujemo alergijsku bolest", kaže naš sagovornik.

OFF: Testiranje, identifikacija i potvrda su tri neophodna koraka za dalju intervenciju lekara da u cilju što adekvatnijeg lečenja pacijenta sa sumnjom na neku alergiju. Alergološki testovi su veoma značajni za građane i za pacijente, zato što se na taj način identifikuje alergijska bolest.

Najvažnije je prepoznati i identifikovati alergijsku bolest

Dr Milanović: "Samim daljim lečenjem takvih pacijenata onemogućuje se da takva jedna bolest napreduje što značajno utiče na zdravstveno stanje samog pacijenta i na njegov kvalitet života", kaže dr Milanović. Testovi se izvode tako što se kod pacijenata ili na samoj površini kože, najčešće na prednjim stranama podlaktica, nanose određene grupe alergena i potom specijalno dizajniranim iglicama se vrši, takozvano "grebanje" površine kože.

Rastavnice

Dr Milanović: "Nakon izvesnog vremena, vrši se očitavanje rezultata a to znači da dobro edukovan lekar, pedijatar ili internista-alergolog koji se time bave, mogu da prepoznaju da li kod pacijenta postoji alergija i u kom obimu je ona prisutna", ističe on.

OFF: Kada govorimo o alergijskim bolestima, veoma je značajno napomenuti da je u poslednje vreme u porastu broj alergičnih pacijenata, ističe naš sagovornik.

Dr Milanović: "Lekari se u praksi najčešće susreću sa alergijama na inhalatorne i nutritivne alergene. Inhalatorni alergeni su alergeni iz vazduha koje dobijamo kao nus proizvod prirodnog okruženja u kome

se nalazimo. Nutritivni alergeni su alergeni iz hrane, koje možemo da unesemo u naše telo u svakodnevnoj ishrani. Respiratorni sistem i koža su najčešće pogođeni alergenima, a alergeni napadaju naš respiratorni sistem, odnosno, sistem za disanje a naš nos je najčešće na udaru. Nos je sedište polenske kijavice, odnosno, alergijskog rinitisa". Pacijenti sa polenskom kijavicom najčešće imaju svrab nosa, kijanje, zapušen nos, smanjenu prohodnost i onemogućeno disanje kroz nos. S druge strane, kada taj proces napreduje i kada zahvati niže strukture, odnosno, disajne puteve, onda se to zove alergijska astma", napominje dr Milanović.

OFF: Alergijska astma se manifestuje otežanim i čujnim disanjem koje se čuje i kao škripanje pri disanju. Doktor Milanović kaže za 021 da druge alergijske manifestacije koje su takođe česte su kožne reakcije u vidu takozvane koprivnjače ili urtikarije.

Dr Milanović: *To su crvene promene po koži koje izazivaju intenzivan svrab i, generalno, značajno utiču na kvalitet života i takvi pacijenti se najčešće hitno javljaju u zdravstvene ustanove jer im je neophodna terapija lečenja takvih simptoma i stanja", ističe alergolog za 021. Alergije narušavaju kvalitet života i ugrožavaju naše vitalne funkcije jer ponekad mogu da otežaju disanje u tolikoj meri da može doći i do gušenja.*

OFF: **Peckanje i svrab očiju, nosa i u usnoj duplji - šta nam je činiti?**

Kada imamo takve simptome, najčešće su u pitanju inhalatorni alergeni, odnosno, poleni.

Dr Milanović: *"Sumnje na određeni alergen možemo izraziti u zavisnosti od sezone u kojoj se tegobe javljaju. Rano, s proleća, u vazduhu su najčešće prisutni poleni drveća, potom nastupa polinacija trave, da bi negde u avgustu, septembru dolazi do pojave ambrozije,*

odnosno, do polinacije same ambrozije", ističe naš sagovornik. Veći je broj pacijenata koji imaju tegobe koje su "skopčane" sa inhalatornim alergijama, kaže dr Milanović i napominje da, kada su u pitanju poslednje dve godine to se ne odnosi generalno na povećanje ukupnog broja obolelih od alergijskih bolesti već su u pitanju klimatska dešavanja".

OFF: Porast broja obolelih u poslednje dve godine se vezuje za klimatska dešavanja jer je suštinski period polinacije u poslednje dve godine mnogo duži nego što je bio pre dvadeset godina.

Dr Milanović: "Ako vam kažem da je pre 20 godina zima trajala do 4 meseca a zima podrazumeva odsustvo inhalatornih alergena, dok se sada zima svodi na svega 4 nedelje, onda nam je jasno da pacijenti koji reaguju na inhalatorne alergene apsolutno reaguju duži vremenski period", ističe naš sagovornik.

Rastavnica

Do 2040-te godine svaki drugi zemljanin će biti alergičan

Dr Milanović: "Kroz vreme raste broj alergičnih pacijenata s tim da postoji i projekcija da će 2040-te godine svaki drugi stanovnik na zemaljskoj kugli imati neku od alergijskih bolesti", upozorava dr Borko Milanović.

Mikro i makro biote: Naš štit protiv alergija

OFF: Na pitanje 021.rs da li se alergije mogu sprečiti ili prevenirati uprkos sve štetnijem uticaju klime i okruženja na čoveka, doktor Milanović kaže da se u tom smislu može "intervenirati" ali napominje da je, s druge strane, porast alergijskih bolesti i veća sklonost ka alergijskom reaganju "danak u krvi" koji plaća savremeni čovek, odnosno Civilizacija koja sa sobom nosi i određeni stil života.

Gledajući kroz vreme, kaže naš sagovornik, porast alergijskih bolesti je produkt sve većeg udaljavanja od prirode.

Dr Milanović: "Mi kad pogledamo kroz evoluciju, videćemo da je čovek vekovima živeo u jednom drugačijem okruženju a to okruženje je podrazumevalo brži i češći kontakt sa prirodom već u prvim danima života". Ranije se živelo i u višečlanim porodicama a svi članovi takve porodice su ranije dolazili u kontakt sa domaćim životinjama. To se stručno naziva razmenom mikro i makro biote a to su te korisne bakterije koje su nas dugo vremena naseljavale i izlagali smo se njima i one su bile naš zaštitni faktor".

OFF: Preterana upotreba antibiotika i takozvani "zapadni" stil ishrane poznatiji kao brza hrana takođe čine da smo podložniji alergijskim reakcijama, ističe on.

Dr Milanović: "Potrebno je što češće i što duže provoditi vreme na otvorenom u prirodi a da deca već kao mala budu naviknuta na prirodu i alergene. Trebalo bi optimizovati ishranu i smanjiti i racionalizovati upotrebu antibiotika", ističe doktor.

Rastavnica

Proces upućivanja pacijenata na laboratorijske alergotestove

Dr Milanović: "Kada su u pitanju pacijenti kod kojih postoji sumnja ili imaju alergiju na određeni alergen, pre svega je važna primarna zdravstvena zaštita koja prva dolazi u kontakt sa takvim pacijentima. Lekari opšte medicine i pedijatri će prepoznati na osnovu tegoba koje pacijenti izražavaju i na osnovu fizičkog pregleda proceniti da se radi o potencijalnoj alergiji", pojašnjava on.

OFF: Kada se to verifikuje, lekar izdaje uput, u zavisnosti uzrasta pacijenta. Ako su u pitanju deca, ona se upućuju u Dečju bolnicu u Novom Sadu a kad su u pitanju odrasli pacijenti i u zavisnosti od organskog sistema koji je pogođen alergijom, oni se upućuju ili na Kliniku za dermatologiju ili u Institut za plućne bolesti Kliničkog centra Vojvodine.

Dr Milanović: "U tim ustanovama, alergolozi ili lekari drugih subspecijalnosti koji se bave alergologijom će evaluirati stanje pacijenta, uradiće sve potrebne krvne i kožne probe koje su neophodne kako bi prepoznali koji alergen je u pitanju i koja alergijska bolest je u pitanju. Zatim, u skladu sa sprovedenim dijagnostičkim procedurama i sa definisanjem samog obolenja, prepisaće se odgovarajuća terapija koja služi da suzbije i da skroz neutralize alergenski proces kako bi pacijent ozdravio", ističe sagovornik 021.

Prik testovi: Bez razloga za strah od "bockanja"

OFF: Prik testovi su jedna od dijagnostičkih procedura koji se sprovode upravo da bi se dijagnostikovao alergen i oni se sprovode tako što se na kožu podlaktice, u vidu kapljica nanose alergeni.

Dr Milanović: "Potom se jednom specijalno dizajniranom iglicom, vrši više češkanje nego upadanje, a ja kao lekar koji imam više iskustva sa dečijim uzrastom mogu da vam kažem da to najčešće nije bolna procedura. Više postoji strah od igle, gde se pacijenti uplaše same igle i intervencije nego što je sama metoda testiranja neprijatna i bolna", kaže dr Milanović.

OFF: Naš sagovornik poručuje da nema razloga za strah od "bockanja" kada se rade alergotestovi ali uz adekvatan nadzor i uz odgovarajuće

terapijske postupke ali i uz odgovarajući stil života, tvrdi da razloga za strah apsolutno nema.

Dr Milanović: *"Alergije su bolesti sa kojima se savremeni čovek suočava i to je nešto što može da se savlada i što može da se stavi pod dobru kontrolu"*, napominje naš sagovornik.

Uzroci alergija, klimatske promene i zdravlje dece u urbanim sredinama?

OFF: Kada prepoznamo alergen, najbolji način je eliminacija samog alergena i to je izvodljivo ukoliko je u pitanju nutritivni alergen odnosno hrana.

Dr Milanović: *"Tom detetu onda nećemo davati hranu na koju je alergičan. Ali, s druge strane, problem je što ne možemo zabraniti detetu da u toku određenih perioda života da izlaze van kuće i da borave u prirodi a samim tim i da se izlažu alergenima u okruženju gde se ti inhalatorni alergeni i nalaze. Deca bi trebalo što ranije da se izlažu inhalatornim alergenima, da borave na otvorenom i da borave u prirodi"*, kaže sagovornik 021.

OFF: On napominje da kada su u pitanju trudnice, koje su, kaže, jedna od najsenzitivnijih populacija, apsolutno se mora strogo voditi računa koji su to medikamenti koji će im biti prepisani kada je reč o potencijalnim alergenima.

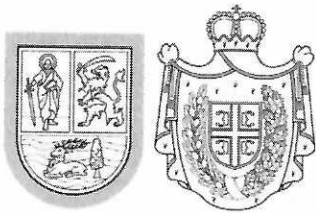
Dr Milanović: *"Apelujem i preporučujem trudnicama da same ne uzimaju lekove ukoliko posumnjaju na neki alergen jer takav vid samomedikacije može da naštetiti i majci i plodu. U tom smislu, stručan nadzor i stručno vođenje terapije su više nego neophodni"*, naglašava dr Milanović.

Uzimanje lekova "na svoju ruku"

OFF: Uzimanje lekova protiv alergije na svoju ruku ne samo da nije preporučljiva za opštu populaciju već takav pristup može da naruši dijagnostiku ili da ugrozi neke druge procese u organizmu, naglašava sagovornik 021.

Dr Milanović: "Protivim se kupovinom lekova za alergije na svoju ruku. Kada se sumnja na alergije, neophodno je uraditi tesiranje a potom će vam vaš lekar dati terapiju koja će vam pomoći", naglašava on. Samolečenje često ima neželjene efekte a jedna od najvećih je česta upotreba kapi za nos koje, vremenom, načine još goru situaciju i dovode do toga da pojedinac koji samostalno uzima kapi za nos u jednom momentu ne može ni da diše kroz nos. Česta upotreba kapi za nos može da dovede čak i do perforacije nosne pregrade", upozorava dr Borko Milanović za 021.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за
здравство
Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4385 Ф: +381 21 456 119
psz@vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 002579751 2024 80253   ДАТУМ: 21.новембра 2024. године
001 000 405 001 18 016

На основу члана 151 Закона о јавним набавкама предмет уговора је услуга продукције и емитовања радио програма са карактеристикама, који за тему има информисање становништва и подршку превентивним активностима за очување и унапређење здравља и усвајање понашања која доприносе здрављу, број Уговора код Наручиоца: 002579751 2024 80253 001 000 405 001 18 016 од 15.октобра 2024. године закљученог са Извршиоцем услуге „Радио 021“ доо из Новог Сада, лице задужено да у име и за рачун Наручиоца – Покрајинског секретаријата за здравство прати контролу извршења уредности услуге по уговору о јавној набавци, даје:

ПИСМЕНО ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ

На тему Тестови за испитивање алергије - тумачење. Лице задужено за праћење извршења уговора у примереном року, који не може бити дужи од 5 радних дана, уколико садржај задовољава захтеве Наручиоца, даје своју писмену сагласност и исту доставља Извршиоцу услуге.

Наручилац нема примедбе на садржај и квалитет достављеног садржаја/материјала, у смислу уредног извршења уговорне обавезе Извршиоца услуге.

ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ
Биљана Гаврић

Електронски потписано
БИЉАНА ГАВРИЋ
21.11.2024 11:21:30

Kucajte ovde da biste Celo poštansko sanduče

Opcije

Odjavljivanje

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (47)

Drafts [10]

Inbox (4)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori Odgovori svima Proslеди X Neželjeno Zatvori

RE: Portal i Radio 021 TESTOVI ZA ISPITIVANJE ALERGIJE TUMACENJE ep4

Biljana Gavrić

Poslato: 21. novembar 2024, 11:26

Za: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Prilozi: Четврта, Тестови за испити~1.pdf (378 kB)

Poštovana,

imate saglasnost za realizaciju emisije.

Zvanična potvrda je u prilogu mejla.

Srdačan pozdrav,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО
Биљана Гаврић
Саветник за односе са јавношћу и медијима
Булевар Михајла Пупина 16,
21000 Нови Сад, Србија
тел: 021 487 43 81
моб: 060 515 90 28

Мислите на животну средину.
Штампajte овај мејл само уколико је неопходно.

Od: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Poslato: 19. novembar 2024. 13:47

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić

Cc: krajnovic@021.rs; Zoran Strika

Tema: Portal i Radio 021 TESTOVI ZA ISPITIVANJE ALERGIJE TUMACENJE ep4

Poštovane,

Molim Vas za odobrenje sadržaja za realizaciju ČETVRTE u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs <<http://021.rs/>> i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema ČETVRTE realizacije su: Testovi za ispitivanje alergije - TUMACENJE

Sagovornik, prema dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je Doc. dr Borko Milanović, klinički alergolog i imunolog sa Instituta za zdravstvenu

zaštitu dece i omladine Vojvodine.

Planirano je da radijsku emisiju o Testovima za ispitivanje alergije premijerno emitujemo u četvrtak, 21. novembra u 17 časova.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora biće objavljeni na Portalu 021.rs<<http://021.rs/>> sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.

Srdačan pozdrav,

Aristea Stakić, novinarka

aristea.stakic021@021.rs<<mailto:aristea.stakic021@021.rs>>

Radio 021, Portal 021.rs<https://webmail.vojvodina.gov.rs/owa/redirect.aspx?REF=5_SKkND7zIK871_Z8FNQBtEj1Egn7S_AaF480dQoQh8ZATnxZevcCAFodHRwOi8vMDIxLnJz>

Tel: 064/8195362

<http://www.021.rs/>

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Pošta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (47)

Drafts [10]

Inbox (3)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori

Odgovori svima

Prisledi

Neželjeno

Zatvori

Text Alergije testovi i tumacenje ep4

Aristea Stakic [aristea.stakic@021.rs]

Poslato: 21. novembar 2024. 14:31

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić

Cc: krajnovic@021.rs; Zoran Strika [strika@021.rs]

Prilozi: Text Alergije za odobrenj~1.docx (18 kB)

Poštovane,

u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:

"Testiranje, identifikacija i potvrda: Tri neophodna koraka za bolje lečenje alergija"

a na temu radijske emisije "Alergije, testovi i tumačenje" u okviru projekta koji realizujemo.

Srdačan pozdrav.

Aristea Stakić
novinarka
Portal i Radio 021
0648195362

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Testiranje, identifikacija i potvrda: Tri neophodna koraka za bolje lečenje alergija

Testovi za ispitivanje alergija su moćno oruđe alergologa za otkrivanje alergena koji narušavaju zdravlje i kvalitet života građana ali i za postavljanje tačne dijagnoze sa ciljem što boljeg lečenja.

"Alergotestovi mogu da se izvode na koži i iz krvi pacijenta a mi ih nazivamo "in vivo" i "in vitro" ispitivanja", kaže za 021.rs dr Borko Milanović, alergolog.

Sagovornik 021 objašnjava da se većina alergoloških testova sprovodi onda kada se sumnja da je određeni alergen izazivač bolesti.

"Kada ciljamo na potencijalni alergen onda ga nanosimo na površinu kože ili u kožu ili određenim antitelima u samoj krvi određujemo nivo antitela i time suštinski verifikujemo, odnosno, potvrđujemo određenu sumnju kada je u pitanju alergen i time identifikujemo alergijsku bolest", kaže naš sagovornik.

Testiranje, identifikacija i potvrda su tri neophodna koraka za dalju intervenciju lekara da u cilju što adekvatnijeg lečenja pacijenta sa sumnjom na neku alergiju.

Alergološki testovi su veoma značajni za građane i za pacijente, zato što se na taj način identifikuje alergijska bolest.

Najvažnije je prepoznati i identifikovati alergijsku bolest.

"Samim daljim lečenjem takvih pacjenata onemogućuje se da takva jedna bolest napreduje što značajno utiče na zdravstveno stanje samog pacijenta i na njegov kvalitet života", kaže dr Milanović.

Testovi se izvode tako što se kod pacijenata ili na samoj površini kože, najčešće na prednjim stranama podlaktica, nanose određene grupe alergena i potom specijalno dizajniranim iglicama se vrši, takozvano "grebanje" površine kože.

"Nakon izvesnog vremena, vrši se očitavanje rezultata a to znači da dobro edukovan lekar, pedijatar ili internista-alergolog koji se time bave, mogu da prepoznaju da li kod pacijenta postoji alergija i u kom obimu je ona prisutna", ističe on.

Kada govorimo o alergijskim bolestima, veoma je značajno napomenuti da je u poslednje vreme u porastu broj alergičnih pacjenata, ističe naš sagovornik.

Lekari se u praksi najčešće susreću sa alergijama na inhalatorne i nutritivne alergene. Inhalatorni alergeni su alergeni iz vazduha koje dobijamo kao nus proizvod prirodnog okruženja u kome se nalazimo. Nutritivni alergeni su alergeni iz hrane, koje možemo da unesemo u naše telo u svakodnevnoj ishrani.

Respiratorni sistem i koža su najčešće pogođeni alergenima, kaže za 021 dr Milanović.

Alergeni napadaju naš respiratorni sistem, odnosno, sistem za disanje a naš nos je najčešće na udaru. Nos je sedište polenske kijavice, odnosno, alergijskog rinitisa.

"Pacijenti sa polenskom kijavicom najčešće imaju svrab nosa, kijanje, zapušten nos, smanjenu prohodnost i onemogućeno disanje kroz nos. S druge strane, kada taj proces napreduje i kada zahvati niže strukture, odnosno, disajne puteve, onda se to zove alergijska astma", napominje dr Milanović.

Alergijska astma se manifestuje otežanim i čujnim disanjem koje se čuje i kao škripanje pri disanju. Doktor Milanović kaže za 021 da druge alergijske manifestacije koje su takođe česte su kožne reakcije u vidu takozvane koprivnjače ili urtikarije.

"To su crvene promene po koži koje izazivaju intenzivan svrab i, generalno, značajno utiču na kvalitet života i takvi pacijenti se najčešće hitno javljaju u zdravstvene ustanove jer im je neophodna terapija lečenja takvih simptoma i stanja", ističe alergolog za 021.

Alergije narušavaju kvalitet života i ugrožavaju naše vitalne funkcije jer ponekad mogu da otežaju disanje u tolikoj meri da može doći i do gušenja.

Peckanje i svrab očiju, nosa i u usnoj duplji - šta nam je činiti?

Kada imamo takve simptome, najčešće su u pitanju inhalatorni alergeni, odnosno, poleni.

"Sumnje na određeni alergen možemo izraziti u zavisnosti od sezone u kojoj se tegobe javljaju. Rano, s proleća, u vazduhu su najčešće prisutni poleni drveća, potom nastupa polinacija trave, da bi negde u avgustu, septembru dolazi do pojave ambrozije, odnosno, do polinacije same ambrozije", ističe naš sagovornik.

Veći je broj pacijenata koji imaju tegobe koje su "skopčane" sa inhalatornim alergijama, kaže dr Milanović i napominje da, kada su u pitanju poslednje dve godine to se ne odnosi generalno na povećanje ukupnog broja obolelih od alergijskih bolesti već su u pitanju klimatska dešavanja.

Porast broja obolelih u poslednje dve godine se vezuje za klimatska dešavanja jer je suštinski period polinacije u poslednje dve godine mnogo duži nego što je bio pre dvadeset godina.

"Ako vam kažem da je pre 20 godina zima trajala do 4 meseca a zima podrazumeva odsustvo inhalatornih alergena, dok se sada zima svodi na svega 4 nedelje, onda nam je jasno da pacijenti koji reaguju na inhalatorne alergene apsolutno reaguju duži vremenski period", ističe naš sagovornik.

Do 2040-te godine svaki drugi zemljanin će biti alergičan

"Kroz vreme raste broj alergičnih pacijenata s tim da postoji i projekcija da će 2040-te godine svaki drugi stanovnik na zemaljskoj kugli imati neku od alergijskih bolesti", upozorava dr Borko Milanović.

Mikro i makro biote: Naš štiti protiv alergija

Na pitanje 021.rs da li se alergije mogu sprečiti ili prevenirati uprkos sve štetnijem uticaju klime i okruženja na čoveka, doktor Milanović kaže da se u tom smislu može "intervenirati" ali napominje da je, s druge strane, porast alergijskih bolesti i veća sklonost ka alergijskom reagovanju "danak u krvi" koji plaća savremeni čovek, odnosno Civilizacija koja sa sobom nosi i određeni stil života.

Gledajući kroz vreme, kaže naš sagovornik, porast alergijskih bolesti je produkt sve većeg udaljavanja od prirode.

"Mi kad pogledamo kroz evoluciju, videćemo da je čovek vekovima živeo u jednom drugačijem okruženju a to okruženje je podrazumevalo brži i češći kontakt sa prirodom već u prvim danima života", ističe on.

On navodi da se ranije živelo i u višečlanim porodicama a svi članovi takve porodice su ranije dolazili u kontakt sa domaćim životinjama. To se stručno naziva razmenom mikro i makro biote a to su te korisne bakterije koje su nas dugo vremena naseljavale i izlagali smo se njima i one su bile naš zaštitni faktor.

Preterana upotreba antibiotika i takozvani "zapadni" stil ishrane poznatiji kao brza hrana takođe čine da smo podložniji alergijskim reakcijama, ističe on.

"Potrebno je što češće i što duže provoditi vreme na otvorenom u prirodi a da deca već kao mala budu naviknuta na prirodu i alergene. Trebalo bi optimizovati ishranu i smanjiti i racionalizovati upotrebu antibiotika", ističe doktor.

Proces upućivanja pacijenata na laboratorijske alergetestove

"Kada su u pitanju pacijenti kod kojih postoji sumnja ili imaju alergiju na određeni alergen, pre svega je važna primarna zdravstvena zaštita koja prva dolazi u kontakt sa takvim pacijentima. Lekari opšte medicine i pedijatri će prepoznati na osnovu tegoba koje pacijenti izražavaju i na osnovu fizičkog pregleda proceniti da se radi o potencijalnoj alergiji", pojašnjava on.

Kada se to verifikuje, lekar izdaje uput, u zavisnosti uzrasta pacijenta. Ako su u pitanju deca, ona se upućuju u Dečju bolnicu u Novom Sadu a kad su u pitanju odrasli pacijenti i u zavisnosti od organskog sistema koji je pogođen alergijom, oni se upućuju ili na Kliniku za dermatologiju ili u Institut za plućne bolesti Kliničkog centra Vojvodine.

"U tim ustanovama, alergolozi ili lekari drugih subspecijalnosti koji se bave alergologijom će evaluirati stanje pacijenta, uradiće sve potrebne krvne i kožne probe koje su neophodne kako bi prepoznali koji alergen je u pitanju i koja alergijska bolest je u pitanju. Zatim, u skladu sa sprovedenim dijagnostičkim procedurama i sa definisanjem samog obolenja, prepisaće se odgovarajuća terapija koja služi da suzbije i da skroz neutrališe

alergenski proces kako bi pacijent ozdravio", ističe sagovornik 021.

Prik testovi: Bez razolga za strah od "bockanja"

Prik testovi su jedna od dijagnostičkih procedura koji se sprovode upravo da bi se dijagnostikovao alergen i oni se sprovode tako što se na kožu podlaktice, u vidu kapljica nanose alergeni.

"Potom se jednom specijalno dizajniranom iglicom, vrši više češkanje nego upadanje, a ja kao lekar koji imam više iskustva sa dečijim uzrastom mogu da vam kažem da to najčešće nije bolna procedura. Više postoji strah od igle, gde se pacijenti uplaše same igle i intervencije nego što je sama metoda testiranja neprijatna i bolna", kaže dr Milanović.

Naš sagovornik poručuje da nema razloga za strah od "bockanja" kada se rade alergotestovi ali uz adekvatan nadzor i uz odgovarajuće terapijske postupke ali i uz odgovarajući stil života, tvrdi da razloga za strah apsolutno nema.

"Alergije su bolesti sa kojima se savremeni čovek suočava i to je nešto što može da se savlada i što može da se stavi pod dobru kontrolu", napominje naš sagovornik.

Uzroci alergija, klimatske promene i zdravlje dece u urbanim sredinama?

Kada prepoznamo alergen, najbolji način je eliminacija samog alergena i to je izvodljivo ukoliko je u pitanju nutritivni alergen odnosno hrana.

"Tom detetu onda nećemo davati hranu na koju je alergičan. Ali, s druge strane, problem je što ne možemo zabraniti detetu da u toku određenih perioda života da izlaze van kuće i da borave u prirodi a samim tim i da se izlažu alergenima u okruženju gde se ti inhalatorni alergeni i nalaze. Deca bi trebalo što ranije da se izlažu inhalatornim alergenima, da borave na otvorenom i da borave u prirodi", kaže sagovornik 021.

On napominje da kada su u pitanju trudnice, koje su, kaže, jedna od najsenzitivnijih populacija, apsolutno se mora strogo voditi računa koji

su to medikamenti koji će im biti prepisani kada je reč o potencijalnim alergenima.

"Apelujem i preporučujem trudnicama da same ne uzimaju lekove ukoliko posumnjaju na neki alergen jer takav vid samomedikacije može da naštetiti i majci i plodu. U tom smislu, stručan nadzor i stručno vođenje terapije su više nego neophodni", naglašava dr Milanović.

Uzimanje lekova "na svoju ruku"

Uzimanje lekova protiv alergije na svoju ruku ne samo da nije preporučljiva za opštu populaciju već takav pristup može da naruši dijagnostiku ili da ugrozi neke druge procese u organizmu, naglašava sagovornik 021.

"Protivim se kupovinom lekova za alergije na svoju ruku. Kada se sumnja na alergije, neophodno je uraditi tesiranje a potom će vam vaš lekar dati terapiju koja će vam pomoći", naglašava on.

Samolečenje često ima neželjene efekte a jedna od najvećih je česta upotreba kapi za nos koje, vremenom, načine još goru situaciju i dovode do toga da pojedinac koji samostalno uzima kapi za nos u jednom momentu ne može ni da diše kroz nos.

"Česta upotreba kapi za nos može da dovede čak i do perforacije nosne pregrade", upozorava dr Borko Milanović za 021.

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (29)

Drafts [10]

Inbox (3)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori

Odgovori svima

Proslеди

Neželjeno

Zatvori

RE: Text Alergije testovi i tumacenje ep4

Biljana Gavrić

Poslato: 22. novembar 2024. 9:46

Za: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Poštovana,

Imate saglasnost za objavu teksta.

Srdačan pozdrav,

Biljana Gavrić
Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo

Poslato sa mog uređaja Galaxy

----- Original message -----
Od: Aristeia Stakic <aristeia.stakic@021.rs>
Date: 21.11.24. 14:32 (GMT+01:00)
U: Biljana Gavrić <Biljana.Gavric@vojvodina.gov.rs>, Snežana Bojanić <Snezana.Bojanic@vojvodina.gov.rs>
Cc: krajnovic@021.rs, Zoran Strika <strika@021.rs>
Naslov: Text Alergije testovi i tumacenje ep4

Poštovane,

u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:

"Testiranje, identifikacija i potvrda: Tri neophodna koraka za bolje lečenje alergija"

a na temu radijske emisije "Alergije, testovi i tumačenje" u okviru projekta koji realizujemo.

Srdačan pozdrav.

Aristeia Stakić
novinarka
Portal i Radio 021
0648195362